

The classification of enterprise's economic potential estimation methodology

Ganna Makarova

Accounting, Economics and Human Resources Management of Enterprise Department, Prydniprov's'ka State Academy of Civil Engineering and Architecture, UKRAINE, Dnipropetrovsk, Chernushevskogo street 24a, E-mail: m-annette@yandex.ru

The estimation methodologies of the enterprise's economic potential are investigated in the article, their classification is conducted.

Existent suggestions of the enterprise's economic potential estimation can be united into the next methodologies: the estimation of the enterprise's economic potential using summarizing index; the expression of the economic potential level use by the integral index, which consists of the indexes set, describing the different subsystems of the enterprise; the application of indexes system, representing the condition of the appropriate subsystem; using the expression and estimation graphic methods of the enterprise's economic potential.

It is necessary to use the enterprise's economic potential estimation methodology, which allows to express functional intercommunication of its components; to reveal the realized and unrealized parts of the economic potential and its integral components; to take into account an enormous amount of significant factors and the purpose orientation of the enterprise's activity.

The enterprise's economic potential determines the level of enterprise's goals achievement, so it is the meaningful factor of the enterprise's effective activity.

Purpose orientation allows to ground scientifically the estimation aims of the enterprise's economic potential, providing: the economy growing, the socio-economic development and the increase of the enterprise's and its products competitiveness; the increase of enterprise's economic potential efficiency and usage, the increase of production.

Класифікація методик оцінки економічного потенціалу підприємства

Ганна Макарова

Кафедра обліку, економіки і управління персоналом підприємства, ДВНЗ „Придніпровська державна академія будівництва та архітектури”, УКРАЇНА, м. Дніпропетровськ, вул. Чернишевського, 24-а, E-mail: m-annette@yandex.ru

У статті досліджено наявні методики оцінки економічного потенціалу підприємства, проведена їх класифікація. Підкреслена необхідність застосування методики оцінки економічного потенціалу підприємства, яка дозволяє розкрити функціональний взаємозв'язок його компонентів; врахувати, спираючись на використання системи показників, безліч факторів, що на нього впливають; виявити реалізовану і нералізовану частини економічного потенціалу і складових його компонентів, врахувати цільову орієнтацію діяльності підприємства.

Ключові слова – економічний потенціал підприємства, методика оцінки, ресурсні показники, результативні показники, інтегральний показник, узагальнюючий показник.

I. Вступ

Підсумки діяльності підприємства і його позиції в ринковому середовищі, інвестиційна і кредитна привабливість оцінюються головним чином за фінансовими показниками. При цьому необхідно підкреслити, що тим самим основна увага приділяється поточному періоду спостережень, а параметри комплексної оцінки підприємства і динаміка змін базових параметрів в тривалому періоді залишаються невизначеними. В той же час економісти-теоретики і менеджери-практики все частіше звертаються до загальної оцінки економічного потенціалу підприємства.

II. Методики оцінки економічного потенціалу підприємства

На сьогоднішній день існує чимало різнопланових наукових праць у сфері оцінки економічного потенціалу підприємства. Методологія та інструментарій оцінки економічного потенціалу підприємства проаналізовані у дослідженнях таких науковців, як: Ю.Ю. Коробкова, О.О. Мінаєва, С.Ю. Стексова, В.Ю. Кушев та ін.

Методика оцінки економічного потенціалу підприємства – це сукупність методів виконання оцінки. Існуючі пропозиції з оцінки економічного потенціалу підприємства можна об'єднати у наступні методики:

1. Оцінка економічного потенціалу підприємства одним узагальнюючим показником.

Так, Ю.Ю.Коробковою запропонована комплексна оцінка економічного потенціалу заснована на використанні ресурсних і результативних показників. Ресурсні показники дозволяють оцінити величину трудового, фондового і усіх інших складових потенціалів. Результативні показники дають можливість

оцінювати в перспективі такі важливі фактори, як розширення номенклатури продукції, що випускається, збільшення обсягів виробництва і реалізації конкурентоспроможних виробів підвищення продуктивності праці, а також рівень використання на підприємстві загального економічного потенціалу і його компонентів [1].

2. Вираження рівня використання економічного потенціалу єдиним інтегральним показником, що складається з набору різних показників, які відбивають різні підсистеми підприємства.

О.О. Мінаєва запропонувала використовувати узагальнюючі і інтегральні показники величини економічного потенціалу. Окремі показники згруповані по функціональним складовим і критеріям виміру економічного потенціалу промислової організації. Узагальнюючі показники, визначаються підсумовуванням зважених балів по функціональних складових економічного потенціалу, відображають їх стан. Інтегральний показник в цілому характеризує економічний потенціал підприємства і дозволяє проводити його аналіз в часі. Для визначення узагальнюючих і інтегральних показників використовуються експертні методи виміру [2].

3. Застосування системи показників, кожен з яких відображає стан відповідної підсистеми.

С.Ю.Стекловою вибрано комплекс показників для кожної категорії складових потенціалу підприємства, які дозволяють якнайповніше відобразити їх поточний стан; визначена система контрольних показників; встановлено рекомендоване значення контрольних показників (максимально або мінімально допустимі) для кожної категорії складових потенціалів, тобто побудована умовна еталонна модель [3].

4. Використання графічних методів вираження і оцінки економічного потенціалу підприємства.

На думку В.Ю. Куцева Економічний потенціал підприємства може бути виражений функцією безлічі взаємозалежних факторів його функціональних складових, які у свою чергу залежать від факторів нижчого порядку. Елементи цієї множини системно відображають усе різноманіття процесів і факторів різної природи, що впливають на підприємство, взаємозв'язків і взаємовідносин, що існують як усередині підприємства, так і в зовнішньому середовищі, а також зв'язків і взаємовідносин підприємства із зовнішнім середовищем. Кожен елемент даної множини факторів представлений у формі, яка дозволяє кількісно відобразити його вплив на еконо-

мічний потенціал підприємства. Функція, що відображає економічний потенціал підприємства, дозволяє аналітично визначати реалізовану і нереалізовану частину економічного потенціалу підприємства і його компонентів. Безліч факторів зі ступенем їх впливу на економічний потенціал підприємства, а також розмірність факторного простору відображають структуру економічного потенціалу підприємства [4].

Висновок

Проблема оцінки економічного потенціалу підприємства у сучасних дослідженнях свого остаточного вирішення не знайшла і вимагає подальших досліджень і теоретичного розв'язання комплексу завдань як методологічного, так і методичного плану.

Економічний потенціал підприємства у суттєвій мірі визначає рівень досягнення підприємством встановлених цілей, тобто є значущим фактором результативності його діяльності. Методика оцінки економічного потенціалу підприємства, без визначення мети його використання і нарощування не ефективний. Саме цільова орієнтація дозволяє структурувати і науково обґрунтувати цілі оцінки економічного потенціалу підприємства в забезпеченні: економічного зростання, соціально-економічного розвитку і підвищення конкурентоспроможності підприємства, його продукції; підвищення ефективності використання і нарощування економічного потенціалу підприємства, зростання обсягів виробництва.

Література

- [1] Коробкова Ю.Ю. Комплексная оценка использования производственного потенциала на предприятиях машиностроения: дис. ... кандидата экон. наук : 08.00.05 / Коробкова Юлия Юрьевна. – С., 2009. – 160с.
- [2] Минаева О.А. Инструменты измерения и методы управления экономическим потенциалом промышленной организации : дис. ... кандидата экон. наук : 08.00.05 / Минаева Оксана Александровна. – В., 2007. – 246с.
- [3] Стеклова С.Ю. Ресурсный потенциал строительного предприятия и оценка эффективности его использования : дис. ... кандидата экон. наук : 08.00.05 / Стеклова Светлана Юрьевна. – Х., 2009. – 220с.
- [4] Куцев В.Ю. Модель количественной оценки потенциала предприятия / В.Ю. Куцев // Вісник СевДТУ, Економіка і фінанси. – 2008. – № 92. – С.123-127.